

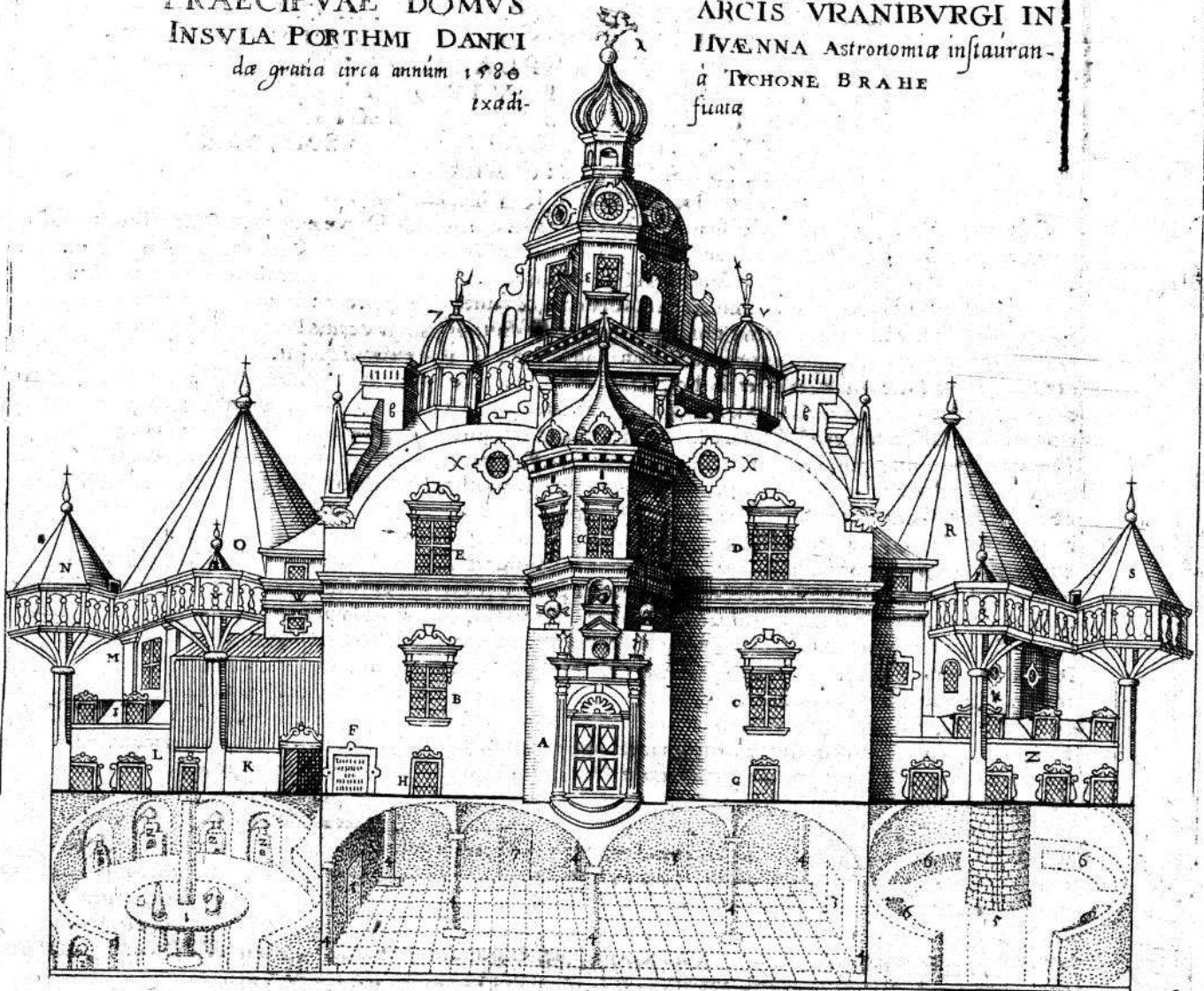
ORTHOGRAPIA

PRÆCIPVÆ DOMVS ARCIS VRANIBV RGI IN
 INSVLA PORTHMI DANICI VENVSIA Vulgo HVENNA, ASTRONOMIÆ
 INSTAVRANDÆ GRATIA CIRCA ANNV M 1586, à TYCHONE BRA-
 HE EXÆDIFICATÆ,

ORTHOGRAPIA

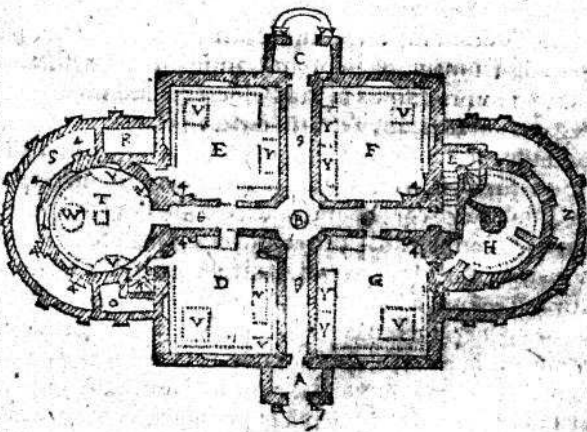
PRAECIPVAE DOMVS
 INSVLA PORTHMI DANICI
 da gratia circa annum 1586
 exadi-

ARCIS VRANIBV RGI IN
 HVENNA Astronomia instauran-
 a TYCHONE BRAHE
 fuata

ICHTNOGRAPHIA ET EIVS EXPLICATIO

A Ianua Orientalis. C. Oc-
 agulos rectos cõcurrentes,
 ut Cœnaculũ hybernũ siue hypo-
 cius angulo post fornacẽ parvũ
 rium spagyricum esset, in quo tñ
 promptius ad manus isthicoperi-
 lem rotans, qui aquas hinc inde
 tur. D. Cœnaculum illud hyber-
 nibus. L. Gradus pro ascensu in
 Coquina. K. Puteus comenitiis
 hydraulico, serviens & aquas
 per murũ tran. eũtes in singulas
 inferiores distribuẽs P. Gradus
 micum T Bibliotheca V V. Globus magnus Orchalcius num. exhibitus V. Quatuor Mensæ pro Studio sis. A. Camini tam è labo-
 ratorio inferiori ascendentes, quam in quatuor angulis conclavium X. Lecti in istis conclavibus, hinc inde dispositi. Cetera
 actus inspector propria intentione facile discernet. intelligenda autem sunt hæc omnia in ea quantitate, veluti fundamento ma-
 ioris d. mus supra depictæ quadrare poterunt. Li. et hic coarctationis loci grã tũ in duo lo quasi minori forma exhibeantur.

cidentalibus. Trãitus 4. ad an-
 g tñ postea in tres reducit sunt,
 caustum D. ampliatur, atq; in
 quoddam et secretum laborato-
 quinq; distinctim erant furni, q
 Pyromonico inserviebãt, ne sem
 foret B. Fons æquarũ volubẽ-
 cum lubuit, in sublime etaculaba
 num. E. F. G. Camera pro hospi
 superiorem contignationem. H
 40. ulnas profundas, artificio
 per siphones hinc inde occulte
 Camerã tam superiores quam
 pro ascensu in laboratorũ Cho

MAGNUS & praecipua Arcis Vraniburgicae domus à me exaedificari coepit Anno 1576. Posuitque eius primū fundamentalem lapidem, Serenissimi & Potentissimi Galliarum Regis in Daniā plurimis Annis Legatus Magnus Dominus CAROLVS DANZAVS, vir integritate, Virute & rerum usu nulli secundus, & Doctrinis insuper liberalibus praecclare imbutus: qui cum me singulari & constanti amore, quam diu vixit (obiit enim ante Octennium aetatis anno Octuagesimo primo) prosecutus fuerit, mihi & meis rebus plurimum semper favebat. Et simul ac domum hanc construendam intellexit, se primū lapidem angularem isthuc collocaturum sponte addidit. Moxq; in Porphyrio quodam laxo verba sequentia excindi curavit.

REGNANTE IN DANIA FRIDERICO II.

CAROLVS DANZAVS AOVITANVS, R. G. I. D. L.
DOMVI HVIC, PHILOSOPHIAE INPRIMISQVE
ASTRORVM CONTEMPLATIONI REGIS DE
CRETO A NOBILI VIRO TYCHONE
BRAHE DE KNVDSTRVP EXTRVCTAE
VOTIVM HVNC LAPIDEM MEMORIAE
ET FELICIS AVSPICII ERGO P.

ANNO d. 12. 12. LXXVI. VI. ID. AVG VSTI.

Cum verò dies is, fundationi destinatus, instaret, accessit optimus ille Danæus, comitatus aliquos Nobilibus, viris, cum quoq; quibusdā doctis ex amicis cōnibus, qui huic actui interessent; & die octavo Augusti mane ex oriente Sole una cū sup. iuxta cor Ω , Lunā occidū cardine in ω occupante, in omnium nostrum praesentia lapidē eundem locavit, litando prius solemniter vinis diversis, & fausta quaeq; precando, suffragantibus, q̄s, qui circum stabant amicis. Constitutus autem est hic lapis in agulo domus orientali versus Notapelioten, velut in apposita figuratōne iuxta literam P. exprimitur. Postmodum tota domus extrui coepit, & successivis annis abioluta est, ut ut nō paucae aut leves interea obrepserint difficultates & remorae, de quib. iā nō sartinet dicere. Explicatio vero Orthographiae eiusdē domus hic assignatae ita se habet: A. Ianua Oristalis ex Ionico & Dorico opere cōposita. B. Coenaculū hybernū. P. Lapis ille, cuius memini, fundamentalis, quē posuit dictus Legatus Gallicus. G. & H. Fenestrae cellae subterraneae. C. Camera pro hospitiis. Suntq; versus occasum duae similes, M. Musaeum cum bibliotheca. I. Laboratorij chymicum subterraneū & rotundum, continens 16. varias fornaces Arti Spagyricae destinatas. L. Foramen per quod demittuntur carbonēs pro laborib. Pyrochymicis. Z. Cella subterranea pro reponendis lignis. Q. Coquina. D. Camera vocata rubea, a Camera flava octogonalis. E. Camera Cærulea. His trib. respondet versus occasum Coenaculum maius æstivum viridiori colore, & in Tabulato herbarum praecipuarum picturis exornatum, unde Navium, æstivo praesertim tempore praeternavigantium ingenus numerus iucundē prospicitur. X. Fenestrae superioris contignationis. O. Observatorium maius Meridionale, aliquot insignis & maiores machinas Astronomicas continens, praesertim Semicirculum Azimuthalem, Regulas Prolemaicas, Sextantem Orichalcicum pro Altitudinib. capiendis. Quadrantem Orichalcicum mediocrem Azimuthalem; quae suo loco superius & representata, & exposita sunt, nimirum numero 8. 9. 4. 3. retinendo videlicet eundem ordinem, quo hic recensentur Instrumenta. Quod & in sequentibus, (ubi opus) intelligendū. P. Globus quidam cui imponitur Instrumentum inter observandum distantias Stellarum, ut fulcri loco sit, quo in eo ad omnes plagas convolvi possit, qualis etiam depingitur superius apud Sextantem eum, num. 16. Huic similis versus occasum respondet. Q. Ambitus Octogonalis, in quo situs est Globus praedictus. N. Observatorium minus Meridionale Armillas Aequatorias capiens undiquaquam Orichalcicas num. 13. indicatas. VV. Descensus in laboratorij & ascensus in Observatorium. R. Observatorium maius Septentrionale, aliquot etiam magnis Instrumentis refertum, utpote Regulis sive Parallaticis maiore Orichalcico, quod in muri circumferentiā Azimutha etiam monstraret num. 10. explanato. Erat quoq; in eadem Turri Sextans per unicum Observatorem distantias praebens: & Arcus ille bipartitus, atq; illud Instrumentum cuius in observandā novā stellā olim usus erat: quae tria antea numeris 17. & 15. exponuntur. Conservabatur et ibidem Parallaticum quoddam ligneum à magno illo Copernico quōdam in ulu habitura & mihi VVarmia dono missum: Cuius suo loco mentionem feci. S. Observatorium minus Septentrionale, alias Armillas Aequatorias continens num. 12. delineatas. T. Alius Globus similis priori fulcri loco imponendis Sextantibus servatus, cui et versus occasum similis responderet. In loco autem superiore ipsius domus, ubi fenestra rotundae vituntur, octona cubacula sunt p̄ Studiosis. Suprema Camera Octogonalis proximē infra cuspidē domus, ex qua undiq; patet p̄spectus habens in circuitu ambitum, quem Gallienā vocant supra ipsum tectum. YY. Structurae Octogonales, in quib. imagines excise 4. Anni partes referentes, cōspiciuntur. ZZ. Septem Camini in unū desinentes versus austrū, & alij septē versus Boream, ita ut omnes Camini totius domus in duob. locis distinctim concurrant. N. Horologium, cuius cāpana s. superius pendet. X. Pegalus auratus, qui versatili indice, infra tabularū supremā Camerae ostēdit, videt, unde venti spirēt. Ibiq; alius index in eodē cento volubilis horas mōstrat. Talis est exterior facies domus, si ve ab Oriente sive ab Occasu spectetur, & si Meridionalem partem quis cum Septentrionali conferat, eandem et inveniet formam, ita ut omnia sibi invicē correlativeant, & cōpetente Symmetriā cōstent, prout in Architectonicis, si artificiose et debito modo conficienda sunt, requiritur. Quin & subterranea, quae punctatis lineolis inferius conspiciuntur, sic sunt accipienda: Infra Turrim Australem quicquid cernitur, laboratorij Pyrochymicū, quoad fieri potuit, exprimit; ubi 1. Mensa est rotunda in eius medietate sita: in qua reponantur ea, quae praeparanda sunt. Numerus 2. furnos varij generis circum circa dispositos utcumq; representat. Erantq; num. 16. Tria balnea diversimoda Vnus digestorius in cinerib. quatuor magni athanores, duo parvi, duo furni desillatorij in arenā vel cinerib. Vnus pro vesicā magna, duplicib. canalib. adaptatā. Alius secretus furnus cum lampadib. Duo reverberatorij furni, quorum unus in directum, alter per lineā Helicam tam aperte quam clausē reverberabat. Eratq; maior fornacum pars è lapidib. scilicet. ibi. è Norvagia allatis, quas Bergenses vocant: siquidē hī ignem fortissimum sustineāt, & affabre elapōrati queant. Sed singula quae in hoc erāt laboratorij, si exponēda foret, nō paucis abolverentur. Quae infra ipsam maiore domum designata sunt, Cellae, repositoria, & penu, in dicans subterranea. Vbi ianuae per quas hinc inde fit ingressus num. 3. Columnae autem sustentaculi loco dispositae num. 4. Notantur. Sub Boreali Turri iuxta num. 5. Puteus ille Cementicius cernitur 40 ulnas profundus: cuius postea in Ichthyographia ulterius sit mentio numero 6. Et tae sunt Cementiciae, in quibus edulia quaedam confervabantur. Cetera partim figura exprimit, partim subintelligenda veniunt.